

УДК 171

DOI 10.35423/2078-8142.2020.1.2.09

Є. І. Мулярчук,
кандидат філософських наук,
старший науковий співробітник
Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України
м. Київ, Україна
e-mail: muliarchuk.yevhen@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3053-0451>

ЕКЗИСТЕНЦІЙНА ЕТИКА САМО-БУТТЯ І ПОКЛИКАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Досліджено екзистенційний аспект етики покликання особистості. На основі аналізу положень екзистенційної аналітики та подальшого осмислення ціннісного виміру буття людини у творчості М. Гайдеггера виокремлено цінності само-буття, необхідні для виявлення і розуміння феномена покликання. Показано, що цей ціннісний вимір задається такими поняттями, як екзистенційна совість, екзистенційна істина, цінність переживання конечності буття, цілісність, рішучість, онто-діалектична свобода екзистенції, турбота про автентичність існування. Обґрунтовано, що екзистенційні цінності визначають той спосіб буття людини, за якого можливі змістовні визначення моралі. Розглянуто, яким чином у розумінні покликання присутній аргумент понадособистісної мети та істини буття. В аспекті аналізу феномена покликання розкрито обмеженість можливостей опертя на достеменності самосвідомості суб'єкта та індивідуального буття людини в європейській метафізиці. Результати дослідження доповнюють аналіз покликання як феномена людського буття в аспектах розуміння його ціннісного змісту, взаємозв'язку його екзистенційного та етичного осмислення. Представлені результати можуть бути використані у викладанні курсів філософії, етики, педагогіки та в подальших наукових дослідженнях.

Ключові слова: феномен покликання, поклик, екзистенційна аналітика, само-буття, екзистенційна істина, етичні цінності.

Покликання належить до тих понять, які вважають самозрозумілими, традиційними, але сам цей феномен маловивчений, і зміст тих переживань і пояснень, які з ним пов'язані, змінюється з часом. Якщо, наприклад, за часів формування юдейсько-християнської традиції це поняття належало переважно до релігійної сфери, то в Новий час і, починаючи ще раніше, в добу італійського Відродження воно набуло мирського звучання. Поступово етичний зміст покликання перестав домінувати і це поняття доповнювалося іншими ознаками. СENS покликання почав дедалі більше виявлятися в контексті обґрунтування мотивації до праці, ідеї про цінність самореалізації особистості, або й думок про місію і призначення цілих спільнот. Це поняття стало категорією естетики, політики, соціології, психології, педагогіки.

Однак сам феномен покликання, як можливо мало інших, не виявляється поза сферою етичного мислення, моральної рефлексії особистості. У даній статті ми аргументуємо це, звертаючись до аналізу екзистенційно-ціннісного рівня саморозуміння людини. Такий підхід обґрунтований тим, що екзистенційне, суб'єктивістське розуміння людського буття багато в чому є визначальним у наші дні. Покликання на рівні індивідуального існування людини, реалізації її здібностей і бажань у світі спирається на певні базові екзистенційні цінності, без яких неможлива й етична рефлексія. Для того, щоб реалізовувати ідеї про суспільне благо, чути і розуміти потреби інших людей у світі, відповідати перед ними, потрібно бути самим собою. Однак ідеалу само-буття для етики покликання замало. Про це й ідеться далі.

Загалом, тема покликання традиційно розглядається під впливом досліджень Макса Вебера, присвячених трудовій етиці, етиці політики та науки [1; 2]. Огляд робіт про праці самого Вебера був би нескінченним. У Київському національному університеті ім. Т. Шевченка цей напрям заснував професор О. І. Погорілий (1940–2005) – відомий перекладами та аналізом творчого доробку німецького класика. Феномену покликання у творчості М. Вебера була присвячена, зокрема, також дисертаційна робота і статті К. Шутової з Росії [8]. Щодо аналізу виміру екзистенційних цінностей на основі аналітики буття у М. Гайдеггера [7], то варто відзначити дослідження Ф. А. Олафсона [10], Г. Т. Маргвелашвілі [4],

численні статті, наприклад, К. Сепулведи [12], Г. Філіпса [9], М. Ортеги [11] та ін. Наше власне дослідження методом глибинних інтерв'ю досвіду покликання сучасних українців дало також вагомі аргументи на користь етичного характеру цього феномена [5]. Однак ми вважаємо, що саме у зв'язку з експлікацією етичного змісту ідеї покликання існує потреба актуалізувати та поглибити аналіз ціннісного виміру людського буття, його налаштованостей, цілепокладання, пошуку сенсів.

Покликання як феномен особистісного існування засновується на цінності само-буття людини, її реалізації у світі. У ньому переживається автентичність існування людини. Про поклик до буття собою та відкриття істини буття в цілому йдеться у герменевтико-феноменологічному аналізі Гайдеггера, зокрема у праці «Буття і час». Філософ розглядає досвід людини (Dasein, «ось-буття») як такого суцього, яке розуміє власне існування у світі серед речей, у спілкуванні з іншими людьми і трансцендує ці виміри в думці про сенс буття в цілому. Хоча у своєму «ось-бутті» людина повсякденно існує, розуміючи себе такою, як усі люди, їй відкрита конечність власного буття, в переживанні якої вона переживає себе одинокою у світі. Цей стан само-буття є екзистенційно найбільш істинним, адже лише так досягається сенс буття.

Виходячи з таких екзистенційно-етичних засад, людина покликана бути собою. Реалізація її покликання у світі відбувається в заняттях та справах з підручними речами, у співучасті з іншими людьми. Але їхнє буття не однаково відкрите і, відповідно, нерівноцінне з її власним. У діяльнісній настанові, починаючи принаймні від Нового часу, людина має щодо цього моральний спокій. Вона активно заклопотана впорядкуванням світу, і протилежне цьому неробство та лінь є аморальним і, зрештою, неповагою до інших людей. Адже у праці, в турботливому залученні до світу, людина стає частиною соціуму, служить іншим. Тому бути собою, особою – найперше означає бути кимось у світі. Совісно ніким не стати, не відбутися.

Однак з погляду екзистенційної онтології повсякденне існування людини не є автентичним. Людина не знає й саму себе до кінця, і це відкривається їй у чутті туги за чимось іншим. Неспро-

можність досягнути власне буття виявляється передусім в її жаху перед смертю. На думку Гайдеггера, феномен конечності спонукає людину зрозуміти істину буття і мати рішучість її здійснювати. Від власної смерті людина переважно відвертається, тому існує в неістині. Відповідно, настанова на відкриття істини буття є для людини цінністю, своєрідною екзистенційною мораллю, яка вимагає звільнитися від нашарувань повсякденної витлумаченості буття у світі. Аналізуючи таку вимогу й можливість, Гайдеггер вводить поняття поклику і показує його як спонукання зрозуміти буття не в процесі пізнання, в якому суб'єкт спрямований на об'єкт, а у події відкритості істині буття.

Як можливо чути поклик та звідки він йде, Гайдеггер розкриває в аналізі буття-до-смерті. Жах смерті, розуміння конечності існування усамітнює людину до її буття собою і вимагає від неї вибору власних можливостей та рішучості перед майбутнім небуттям у світі. У цьому досвіді неможливе опертя на все відоме й перевірене цінностями спільного існування людей у світі. Потрібно обирати самому, триматися того, що обрав, йти до кінця, знаючи, що смерть знезначає і цей вибір. Сенс буття у самому спрямуванні його зрозуміти, в самому русі людини до здійснення її можливостей в обмеженому часі існування, у тому, щоб не відвертати погляд від небуття – саме тоді буття буде виявлене для неї таким, як воно є. Іншої істини, ніж розуміння буття, Гайдеггер не пропонує, іншої немає, якщо послідовно триматися його феноменологічного бачення. Це власне й означає зрозуміти себе, бути собою.

Таким чином, фундаментально-онтологічний аналіз Гайдеггера виносить за дужки повсякденні уявлення про покликання людини і націлений виявити глибші вияви цього феномена, ніж лише мотивація до самореалізації людини у світі та відповідна їй мораль. Думка про буття ставить перед неосяжним та невидимим. Покликання до його істини – «бути його просвітом», як писав Гайдеггер, будить людину зі сну самозабуття у наявному існуванні. Феномен поклику в його онтологічному виявленні розкривається Гайдеггером як екзистенційна совість, яка ще не навантажена інтерпретаціями моралі у спільноті. Її чуття вказує, що у повсякденному світі істина буття прихована, і отже, ми опікуємося в ньому не тим, чим варто з огляду на конечність існування. Що саме ми можемо і по-

винні робити, екзистенційна совість не каже. Це лише спонукання дошукуватися істини буття, яке вимагає самовизначатися перед його межею, виявленою у смерті.

Голос совісті постає із само-буття, він не йде від «людей», серед повсякденного співіснування з якими ми не налаштовані чути себе. Тому таке важливе для автентичності буття перебування наодинці із собою. Як відзначає Гайдеггер, «екзистентно-чуюче розуміння поклику тим більш власне, чим безвідносніше Dasein чує й розуміє *свою* покликаність, чим менше те, про що говорять люди, що пристойне й значиме, спотворює смисл поклику» [7, с. 280]. Поклик індивідуальний і беззвучний: «поклик має кликати безшумно, недвозначно, без зачіпок до людської цікавості», «озвучення голосом не істотне», «*совість саме й говорить в модусі мовчання*», навіть у «тривожному модусі мовчання», – твердить Гайдеггер [7, с. 271, 273, 277]. Цей поклик екзистенційної совісті, власне, «не “говорить” нічого», «не дає ніяких відомостей про обставини» людського існування у світі. Поклик до істини буття в екзистенційному сенсі позитивний, оскільки виключає можливість бути сплутаним з чимось у щоденному житті, з голосами людей. Від такого поклику неможливо відвернутися. Він кличе навіть несподівано та проти волі, виводячи нас зі стану заспокоєння, щоб ми шукали й здійснювали цінне з огляду на власну конечність.

Людська мораль існує на цій основі, в потребі цієї істини. Гайдеггер зауважує, що лише так можливе відчуття провини щодо будь-яких конкретних обставин існування. «Поклик совісті має характер *закликання* Dasein до його найбільш власної здатності бути самим собою, притому в модусі звернення до його найбільш власного буття-винним (Schuldigsein)» [7, с. 269]. Цей екзистенційний поклик є онтологічною основою совісті моральної, без нього не було б навіть морального сумніву людини в її щоденному існуванні. Як наполягає Гайдеггер, самі ідеї добра і зла знаходять ґрунт в екзистенційному чутті провини, але не навпаки: «менше за все можемо ми підійти хоч трохи ближче до екзистенційного феномена провини, беручи нашу орієнтацію від ідеї зла» [7, с. 286]. Голос екзистенційної совісті навіртає лише до потреби в істині буття та до автентичного існування. Моральні цінності виявляються в бутті

людини у конкретній спільноті на цій її екзистенційній основі. Таким чином, «сущє, чєс буття є турботою (Sorge), не лише може обтяжувати себе фактичною провиною, а й є винним у самій основі свого буття; і це буття-винним є те, що передусім забезпечує онтологічну умову для здатності Dasein бути зобов'язаним що-небудь у фактичному існуванні. Це сутнісне буття-винним є, водночас, первинною екзистенційною умовою можливості «морально» доброго і «морально» злого – тобто, моральності в цілому і можливих форм, яких вона фактично набуває. Первинне буття-винним не може бути визначене моральністю, оскільки моральність вже має його передумовою для себе» [7, с. 286].

Отже, як засвідчує цей аналіз, в основі людського само-буття не знаходиться жодної мети покликання. Тут є лише спонукання, «поклик» бути відкритим істині буття в цілому. Із позиції фундаментальної онтології Гайдеггера, істина полягає у самому бутті, цю істину Dasein потрібно шукати у собі, розуміти її, бути в ній. Однак буття і в нас самих нам не належить. Стверджуючи, що «поклик йде від мене та все ж *поверх* мене», Гайдеггер вказує на трансцендентність – буття, яке кличе, переважає нас [7, с. 275]. «Етика буття собою» заснована на тому, що людина, Dasein, зобов'язана бути в істині, виявляти цю буттєву істину.

Екзистенційними цінностями такого буття у покликанні до істини є наступні: свобода бути собою, бажання мати совість (чути її поклик), відповідальність перед собою та чуття вини за неавтентичність власного існування, відкритість, рішучість, цілісність. У своєму екзистенційному аналізі Гайдеггер показує зв'язок цих елементів. Він відзначає: «смерть, провина, совість, свобода та коначність рівнопочатково перебувають разом», а саме в турботі людини (Dasein) про автентичність буття [7, с. 385]. Як такі, що є здатними розуміти себе, ми відповідальні за буття собою, покликані бути відкритими до запитання про сенс буття в цілому та приймати свою долю в його історичності. Розглянемо означені екзистенційні цінності детальніше.

Першою чергою серед цінностей фундаментальних для феномена покликання виокремимо екзистенційну свободу. На думку Гайдеггера, Dasein *належить* «бути-вільним» для своїх можливостей [7, с. 285]. Dasein не володіє своїм буттям, але має брати його

на себе, на свою турботу. Совість саме й вимагає свободи Dasein «у своїй здатності бути» та від повсякденно знеособленого існування. Умовою буття у покликанні є «вивільнення Dasein для поклику: готовність до здатності-бути-покликаним», коли, за словами Гайдеггера, «Dasein, розуміючи поклик, є слухняним до самої своєї можливості екзистувати. Воно вибрало саме себе» [7, с. 287].

Свобода людини виявляється у житті згідно з власним чуттям і розумінням її поклику. Як відзначає Гайдеггер, «розуміти поклик означає: хотіти-мати-совість» [7, с. 288]. Ми дорікаємо комусь у відсутності совісті не лише через незнання ним чи нею певних моральних настанов, але саме через *небажання* їх виконувати. У нас самих має відбутися відгук, виявитися відкритість іншому, іншим у світі, буттю в істині. Адже совість є налаштуванням на істину буття. Навряд чи можливо культивувати совість у собі, її належить виявляти як готовність відповідати на поклик. «Бажання-мати-совість» (Gewissenhabenwollen), пробуджує відповідальність людини за власне буття і чуття провини за його неавтентичність.

Онтологічно совість існує як турбота, яка розкривається у часовості людського буття. Те, що обирають і що не обирають люди, як конечні істоти, стає незворотним. Тому свобода є й «підставою певної нищівності» [7, с. 281], жертви одними з існуючих можливостей заради інших. Для цього має бути рішучість. Покликання без рішучості не здійснюється. Гайдеггер пише, що «розуміння поклику – від початку зрозуміле – показало себе як заступальна рішучість» [7, с. 317]. Рішучість (Entschlossenheit) є способом здійснення відкритості (Ergeschlossenheit) [7, с. 297]. У ній наше власне буття-винним виявляється як страх (Angst) за те, щоб існувати автентично. Рішучість вивільняє нас для буття-у-світі при наявному в ньому суцшому і спів-буття з іншими людьми. Відкриваючи кожного з нас собі самому, вона є умовою спільної відкритості. Викликаючи із загубленості у знеособлюючому бутті серед загау «людей» до «само-стояння» [7, с. 322], рішучість формує здатність кожної людини обирати власні можливості, йти у їх здійсненні до кінця.

Цілісність існування є такою екзистенційною характеристикою, цінність якої ми відчуваємо самі, і яку в нас цінують інші лю-

ди. Як відзначає грузинсько-німецький дослідник Г. Т. Маргвелашвілі, у гайдеггерівській аналітиці Dasein «екзистенція осмислюється як потенційна цілісність із значущим для усього екзистенційного спів-буття... тобто автентичним завершенням на своїй кінцевій межі», яка є «основною структурною умовою», «за якої виявляється те, чого справді варта екзистенція, її самозначення і значення для інших екзистенцій» [4, с. 40, 41]. Екзистенційна цілісність виявляє здатність людини наділяти сенсом власне буття.

Екзистенційні цінності визначають той спосіб буття людини, за якого можливі змістовні визначення моралі. Зокрема, Маргвелашвілі аргументує це наступним чином. У тому, що людина (Dasein) тематизує те, що варте її кінцевого існування і що не має стати його «темою», виявляється екзистенційно-онтологічна можливість морального вибору. Маючи таку «онто-діалектичну свободу», людина здатна змінювати тему власного існування, що стає запорукою того, щоб не зупинитися назавжди на чомусь негідному, «злому». Відповідно, «добро це завжди вічна тема екзистенції, поясненням і вивченням якої вона займається, поки вона сама жива. Воно проходить лейтмотивом у всіх її діяннях... Зло тематизується в кожній культурі як щось нетематичне, тобто як те, що не повинне торкатися екзистенції... Можна сказати, що тематизація добра передбачає й тематизацію зла, однак у протилежному (саме нетематичному) сенсі». Таким чином, «поняття добра та зла... виявляються як формально залежні від екзистенції як специфічної (в онтологічному сенсі ціннісної) структури» [4, с. 89].

Без турботи про автентичність буття, без екзистенційної «самоцінності» людини «добро й зло взагалі не змогли б знайти відповідного поняттєвого ґрунту» [4, с. 91]. Адже, чи буде поняття добра справді дієвим і мотивуючим, якщо у ньому не міститься стосунок до істини буття конкретної людини, без витлумачення його сенсу стосовно її кінченості. Так, поняття моралі випрацьовуються у спільноті, їх засвоєння передбачає здатність і потребу особистості виходити поза індивідуальні межі існування, бачити істину в понадособистісному бутті. Тому «звісно, неможливо зробити висновок, що ця діалектика тематизму і нетематизму екзисте-

нції є вже сама по собі етична норма» [4, с. 90], але вона має бути задіяна в моральності людини.

Екзистенційні цінності само-буття людини не суперечать можливості трансцендування, переходу індивідуальних меж, визнанню понадособистісної істини буття. У працях Гайдеггера після «Буття і часу» турбота про істину буття в цілому стає темою думки про належне для людини. Так, у «Листі про гуманізм» він пише, що дослухання до буття лише й може привести людину до розуміння нею законів та правил життя, що вона має зберігати сутнісну відкритість до сенсу буття, перебувати «на службі в істини буття» [6, с. 214, 218]. Така спрямованість людини до досягнення сенсу буття поза всяким освоєним нею місцем та поза межами всього суцього образно звучить у Гайдеггера: «Кликання підводить ближче своє покликане. Однак це підводження ближче не підводить покликане для того, щоб його висадити в найближчій місцині присутнього і там його розмістити. Хоча поклик підкликає. Так наближає він присутність перед тим некликаним. Навіть тоді, коли поклик іще тільки підкликає, він уже закликав покликане. Куди? У далечінь, де покликане перебуває як іще відсутнє» [3, с. 28, 29].

Однак, попри «поворот» до мови про істину буття, філософія Гайдеггера в цілому продовжує спрямування європейської метафізики на пошук опертя в достеменності свідомості, індивідуального буття людини. Намагання Гайдеггера віднайти більш первинну мову і спосіб думання вводить тему покликання в дещо поетичний спосіб. Коли така позиція залишає думку поза етикою, вона не створює достатніх підстав для осмислення феномена покликання людини. Етику неможливо і непотрібно будувати лише на фундаменті онтології, підтвердження чого ми вбачаємо у по-своєму цілісній і довершеній філософії цього автора. Екзистенційна онтологія засвідчує, що ми покликані «бути в істині», але у цьому зверненні до буття ми не знайдемо ґрунту для цінності суцього, якими є самі, інші люди та все у світі. Тому наша постульована «самоцінність» тоне у знезначенні, у марному зусиллі себе вберегти, розчиняється в буттєвих модусах мови і думки, служити яким ми, чомусь, призначені. Повсякденно ми можемо мати розуміння, ким і як хочемо бути, але у самому бутті для нас немає достеменного опертя, адже

ми кінечні, як і всі суті, коли розуміти їх існування в онтологічному сенсі.

Натомість, етика, яка спирається на позитивний зміст цінностей людської моралі, здатна мислити актуальну нескінченність і вносити цей вимір у розуміння буття людини. Етика визнає онтологічно неочевидну самоцінність Іншого, ніж кожен є сам для себе. Коли визнати існування інших людей не менш достеменним, ніж моє власне, а ставлення до них не менш важливим за мою струбованість автентичністю власного буття, тоді втрачається остаточність і тотальність моїх буттєвих меж як самотності особистості. Інші люди, істоти, Бог як Інший, не існують у межах саморозуміння кожної конкретної особистості, і саме тому їх буття є джерелом етичного обов'язку. У такому ставленні до інших, у визнанні їх буття, незважаючи на терезах нашої власної самодостеменності, ми виходимо поза турботу про себе і відкриваємо цінність позаземного.

У покликанні виявляється цінність особистісного існування людини та його понадособистісні сенси. Це спосіб здійснення нами чогось більшого, іншого, ніж ми є самі для себе. У цілому, покликання є феноменом морального буття людини, спрямоване на благо особистості та спільноти, передбачає позитивну суспільну оцінку та інтегрує у соціальне середовище. Однак, щоб відповідати перед іншими людьми у світі, потрібно бути самим собою. Екзистенційна етика само-буття людини осмислюється на основі аналітики людського існування М. Гайдеггера. Мораль спирається на цей онтологічний фундамент, але за умови подолання соліпсизму окремої особи та відкриття трансцендентних вимірів саморозуміння та цілепокладання людини. Покликання людини неможливе без визнання самоцінності і свободи індивідуального буття, однак обґрунтування його істинності завжди апелює до ціннісно вищого, ніж особистісне буття. Етика покликання осмислює ці потреби і вимоги до людини, екзистенційні конфлікти у сфері людського співіснування та пошуки ціннісної рівноваги у бутті людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вебер М. Избранные произведения. Москва : Прогресс, 1990. 808 с.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / пер. з нім. О. Погорілого. Київ : Основи, 1994. 261 с.
3. Гайдеггер М. Дорогою до мови. Львів : Літопис, 2007. 232 с.
4. Маргвелашвили Г. Т. Аксиологическое значение различия между экзистенциальным и категориальным в хайдеггеровском онтологическом учении. Тбилиси : Мецниереба, 1979. 165 с.
5. Мулярчук Є. І. Покликання у свідомості сучасних українців: індивідуальні думки та загальна структура феномена. *Гілея: Науковий вісник*. 2017. Вип. 118. С. 251–256.
6. Хайдеггер М. Письмо о гуманизме. *Хайдеггер М. Время и бытие*. Москва : Республика, 1993. С. 191–220.
7. Хайдеггер М. Бытие и время. Москва : Ad Marginem» 1997. 452 с.
8. Шутова Е. А. Феномен призвания в работах М. Вебера. *Вестник Челябинского государственного университета*. 2009. № 18 (156). Философия. Социология. Культурология. Вып. 12. С. 116–118.
9. Philipse H. Heidegger and Ethics. *Inquiry*. 1999. V. 42. P. 439–474.
10. Olafson F. A. Heidegger and the Ground of Ethics: A Study of *Mitsein*. Cambridge : Cambridge University Press, 1998. 120 p.
11. Ortega M. When Conscience Calls, Will Dasein Answer? Heideggerian Authenticity and the Possibility of Ethical Life. *International Journal of Philosophical Studies*. 2005. no. 1: 15–34.
12. Sepulveda K. The Call: Heidegger and the Ethical Conscience. *Res Cogitans* : 2011. Vol. 2: Iss.1, Article 8. URL: <https://commons.pacificu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1030&context=rescogitans>

REFERENCES

- Weber, M. (1990). Selected works. M.: Progress. [In Russian].
- Weber, M. (1994). The Protestant Ethics and the spirit of capitalism. Kyiv[^] Osnovy. [In Ukrainian].
- Heidegger, M. (2007). On the way to language. Lviv: Litopys. [In Ukrainian].
- Margwelaschwili, G. T. (1979). *The axiological difference between existential and categorial in heideggerian ontological doctrine*. Tbilisi: Metsniereba. [In Russian].

Muliarchuk, Y. (2017). Calling in the minds of contemporary Ukrainians: individual opinions and the general structure of the phenomenon. *Hileya: naukovyy visnyk. Zbirnyk naukovykh prats'. Volume 118 (3)*, PP. 251-256. [In Ukrainian].

Heidegger, M (1993). Letter on humanism. In *Heidegger, M.. Time and being*. M.: Rebulic, 191-220. [In Russian].

Heidegger, M. (1997). *Being and time*. M.: Ad Marginem. [In Russian].

Shutova, E. A.(2009). The phenomenon of calling in the works of M. Weber. *Vestnik of Cheliabinskiiy state university. № 18 (156). Philosophy.Sociology. Cultural studies.Issue. 12*,116-118. [In Russian].

Philipse, H. (1999). Heidegger and Ethics. *Inquiry. 42*, 439-474.

Olafson, F. A. (1998). *Heidegger and the Ground of Ethics: A Study of Mitsein*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ortega, M. (2005). When Conscience Calls, Will Dasein Answer? Heideggerian Authenticity and the Possibility of Ethical Life. *International Journal of Philosophical Studies*. no. 1: 15-34.

Sepulveda, K. (2011). The Call: Heidegger and the Ethical Conscience. *Res Cogitans: Vol. 2: Iss.1, Article 8*. Retrieved from <https://commons.pacificu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1030&context=rescogitans>

Yevhen Muliarchuk

Candidate of Philosophical Sciences (Ph.D.), Senior research, H. Skovoroda Institute of Philosophy of the NAS of Ukraine; Kyiv, Ukraine; e-mail: muliarchuk.yevhen@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3053-0451>

Existential ethics of self-being and calling of A Person

Abstract

The article researches the conceptual approach of existential ethics of calling of a person. Within the framework of existential analysis and its further development in the later works of M. Heidegger the author determines existential values of self-being of a person. The study proves the necessity of value dimen-

sion for the revelation and understanding of the phenomenon of calling. The conceptual content of those values is as following: existential conscience, existential truth, the value of the experience of human existence finitude, integrity, determination, onto-dialectical freedom of existence, care for about authenticity of existence. The phenomenon of call is analyzed in its meaning in Heidegger's philosophy. The research determines that ethical values have their necessary grounding on the level of existential values. Apart from that existential basis ethics cannot have its meaningful content. Nevertheless, the basic determinations of existential ontology cannot be sufficient for the ethics of calling, because the purpose of every human calling prevails over the values of self-being. Calling always aims into the transcendental sphere of human hopes and desires. Therefore, in the understanding of calling ever present the motive of a transcendental good, purpose and truth of human existence. The article determines the limitedness of the dominant in the European metaphysics idea of authenticity of consciousness of a subjectivity and of the individual existence as well for the grounding of analysis of the phenomenon of calling. The obtained results complete the analysis of calling as a phenomenon of human existence in the aspect of understanding of its value content, the interrelation of its existential and ethical reasoning. The results of the presented study can be used in the teaching courses in philosophy, ethics, pedagogics and in the further scientific researches.

Keywords: *phenomenon of calling, call, existential analytics, self-being, existential truth, ethical values.*